

JOSEP X 2

MALMÖ KONSERTHUS, TORSDAG 2 APRIL KL 19.30

2008/2009

MALMÖ SYMFONIORKESTER

JOSEP PONS dirigent

JOSEP COLOM piano

Jörgen Svensson konsertermästare

MANUEL DE FALLA (1876-1946)

Noches en los jardines de España

(Nätter i spanska trädgårdar) / 25 min

En el Generalife

Danza lejana

En los jardines de la Sierra de Córdoba

BENET CASABLANCAS (f 1956)

Alter Klang / 20 min

PAUS

MAURICE RAVEL (1875-1937)

Daphnis et Chloé, svit 1 & 2 / 30 min

Svit 1 Nocturne

Interlude

Danse guerrière

Svit 2 Lever du jour

Pantomime

Danse générale

JOSEP X 2

MALMÖ KONSERTHUS, TORSDAG 2 APRIL KL 19.30

2008/2009

Barcelona y Cádiz

JOSEP PONS dirigent

Josep Pons, född i Puig-Reig nära Barcelona, har etablerat sig som en av de mest efterfrågade spanska dirigenterna i sin generation. Sedan 2003 innehar han en av de tyngsta posterna i spanskt musikliv, nämligen som chefsdirigent för Orquesta Nacional de España i Madrid. Bl a Jesús López Cobos, Antoni Ros-Marbà och Rafael Frühbeck de Burgos har tidigare innehaft denna position. Pons är även nära knuten till operaorkestern vid Gran Teatro del Liceo i Barcelona och var dirigent vid de olympiska ceremonierna under OS i Barcelona 2002. Dessutom har han grundat två orkestrar, dels Orquesta Ciudad de Granada som han var chefsdirigent och konstnärlig ledare för till 2004, dels Orquesta de Cambra Teatre Lliure som han regelbundet samarbetar med och som har ett gott internationellt rykte. Josep Pons engageras ständigt av de spanska orkestrarna, men också av många andra orkestrar runtom i Europa, Israel och Australien. På senare år har Pons alltmer efterfrågats som operadirigent, bl a har han med stor framgång dirigerat Rossinis Barberaren i Sevilla, Stravinskis Oedipus Rex, Poulencs La voix humaine, Albéniz Pepita Jiménez och Maxwell Davis The Light House i Madrid, Barcelona, Granada, Sevilla, Nice och Sydney. Han har även uruppfört flera nyskrivna spanska operor i Gran Teatro del Liceo i Barcelona, där han är biträdande chefsdirigent.

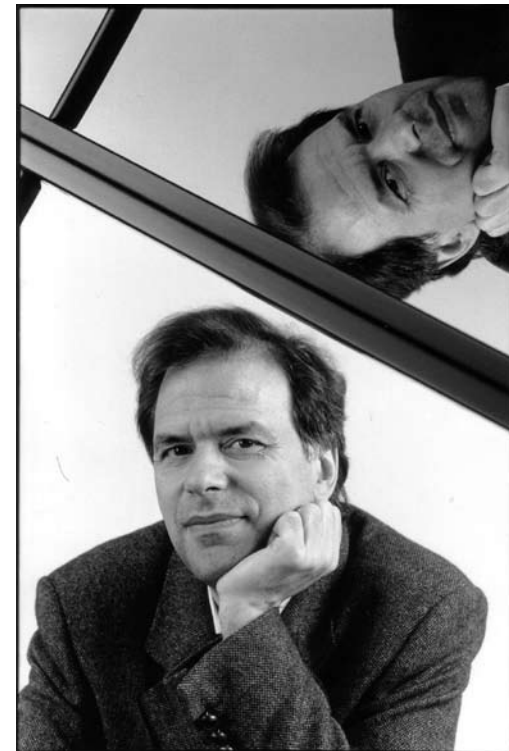
Pons har exklusivt kontrakt med skivmärket Harmonia Mundi och har främst spelat in mycket av den spanska repertoaren och alldeles särskilt Manuel de Falla med de egna orkestrarna Granada och Teatre Lliure. För sina inspelningar har han tilldelats en mängd priser, däribland Diapason d'Or och Choc de la Musique. För sina enastående musikaliska insatser tilldelades Josep Pons Spanska statens musikpris 1999.

JOSEP COLOM piano

Bara för några dagar sedan gästade spanske pianisten Josep Colom Berwaldhallen i Stockholm och Sveriges Radios Symfoniorkester, med vilken han framförde samma stycke som i afton. Dirigent var Rafael Frühbeck de Burgos. DN:s Thomas Anderberg recenserade konserten och menade att Colom gjorde en smakfull insats i den tretsåttiga tondikten Nätter i spanska trädgårdar.

Josep Colom kommer, liksom kvällens dirigent, från Barcelona. Han påbörjade sina pianostudier för sin faster Rosa Colom, så småningom fortsatte han vid École Normale de Musique i Paris. Hans internationella karriär tog fart 1978 då han vann Paloma O'Shea International Piano Competition. Sedan dess har han som pianosolist gästat alla de främsta orkestrarna i Spanien och övriga Europa. Colom deltar regelbundet vid festivaler som La Roque d'Antheron, Château de Joiville och Bagatelle de Paris i Frankrike samt Chopin-festivalen i Polen. Han har dessutom givit ett antal recitaler genom åren tillsammans med cellisten Lluís Claret. Josep Colom spelar in för Harmonia Mundi, bl a Noches en los jardines de España och andra verk av de Falla.

Numera sitter Josep Colom själv i juryn för en rad viktiga pianotävlingar, däribland internationella Chopin-pianotävlingen i Polen. Han hör till Spaniens främsta musiker och tilldelades Spanska statens musikpris 1998.

MANUEL DE FALLA

Noches en los jardines de España

Nätter i spanska trädgårdar (1909-1916) är en fantasieggande titel och man kan lätt föreställa sig den mystik, de skuggspel och alla de ljud och dofter som satt fantasin i rörelse hos tonsättaren. När man hör musiken eller betraktar partituret så förstärks den bilden ytterligare. Med impressionistiska penseldrag målar de Falla skimrande orkesterbilder i ett verk som kommit att bli ett av hans mest älskade och framförda. De tre satserna för lyssnaren genom både verkliga och imaginära trädgårdar med intryck från bland annat Generalife och Sierra de Córdoba i en musik som är inspirerad av spanska danser och zigenar- och flamencomusik men också av fransk impressionism. Det är intressant och kanske lite överraskande att de Falla, som föddes i Cádiz i Spanien, utnyttjar en så utpräglad impressionistisk palett i sitt komponerande. Det spanska/argentinska har förvisso också skira och subtila impressionistiska drag, men refererar oftare till temperamentsfullhet och dramatik. Man får gå tillbaka till de Fallas ungdomsår för att hitta en förklaring till hans musikaliska stil.

De första pianolektionerna fick de Falla av sin mor, men senare flyttade han till Madrid där han mötte Isaac Albéniz lärare, Felipe Pedrell, som vidgade de Fallas musikaliska referensramar genom att undervisa honom i komposition, spansk kyrkomusik från renässansen, spansk folkmusik och inhemsk operakonst. Det är inte svårt att förstå vilken omtumlande upplevelse det måste ha

varit för den unge de Falla att genom dessa studier vidga sitt kulturella och konstnärliga perspektiv och samtidigt byta Cádiz mot Madrid. Ändå var det inte dessa upplevelser som tände den impressionistiska lågan. Det var snarare en fascination över det franska som så småningom blev så stark att de Falla 1907 flyttade till Paris, 31 år gammal. Kompositionsstudier för instrumentationsmästaren Paul Dukas, som komponerade Trollkarlens lärling (1897), gav en fördjupad insikt i orkestrens koloristiska möjligheter. Vid denna tid verkade den mognade Debussy och den unge Ravel i Paris och snart skulle även en ung Stravinskij göra sitt inträde på den Parisiska scenen med sina baletter. Stravinskij hade stöd av den ryska balettens starke man, impresario Sergej Djagilev, samma man som gav de Falla uppslaget till baletten Den trekantiga hatten (1917-1919). Intressant att notera är att Manuel de Fallas Parisvistelse omfamnade uruppförandena av Ravel's Daphnis et Chloé (1912) samt Stravinskij's Eldfågeln (1910), Petrusjka (1911) och Våroffer (1911-1913). År 1914 flyttade de Falla tillbaka till Madrid, där han skapade en rik produktion av verk i vilka han sammansmälte intryck från både Spanien och Frankrike. Efter mitten av 1920-talet avtog hans skapande och 1939 flyttade han till Argentina där han dog i Córdoba 1946.

© Rolf Martinsson

BENET CASABLANCAS

Alter Klang

Benet Casablanças tillhör de ledande spanska tonsättarna i sin generation och hans verk har en stor internationell spridning. Han har erhållit fina priser och utmärkelser för många av dem. Casablanças ägnade sig tidigt åt musikkforskning och undervisning i komposition parallellt med komponerandet. Listan över gästlärarskap och konstnärliga förtroendeuppdrag är imponerande lång och 2002 tillträdde han som direktör för Conservatorio Superior de Música del Liceo i Barcelona.

Alter Klang skrevs 2006 på beställning av Orquesta Nacional de España och uruppfördes i Madrid i februari året därpå under ledning av Josep Pons, som tillägnats verket. Casablanças intresse för gränsöverskridande mellan konstarter har haft betydelse i detta verk. Den schweiziske konstnären Paul Klee har med sitt konstverk med samma namn varit en inspirationskälla. Alter Klang, som är komponerat i

en sats, ger plats för flöjten i den lugna inledningen. Efterhand växer spänningen och verket kulminerar i en brasskoral för att så småningom avta igen spänningsmässigt och i det lugna slutet kan man höra små reminiscenser av det inledande flöjtsolot. Trots stor orkester är påfallande många partier kammarmusikaliskt hållna vilket ger en genomskinlig, nästan impressionistisk klangbild.

© Rolf Martinsson

MAURICE RAVEL

Daphnis et Chloé

Maurice Ravel, en av 1900-talets mest inflytelserika tonsättare och instrumentatörer, påbörjade sin utbildning vid Pariskonservatoriet 1889, endast 14 år gammal. Den 13 år äldre Claude Debussy var redan ett namn i staden och skulle tillsammans med Ravel komma att bli Frankrikes musikaliska portalfigur för impressionismen.

Liksom de Falla tog intryck av det franska, hade Ravel en tydlig koppling till det spanska då hans mor var bördig från Spanien. De spanska influenserna märks tydligast i orkesterverken Rapsodie espagnole (1907) och Boléro (1928).

Det var en gynnsam tid att verka som tonsättare i Paris runt 1910. Ballet Russe och impresarion Sergej Djagilev, som befann sig där vid den tiden, sökte nya samarbeten vilket ledde till att Ravel fick balettbeställningen Daphnis et Chloé, med vilken han arbetade 1909-1912. Balettdansören och koreografen Mikhail Fokine skapade den berömda koreografen. Daphnis et Chloé har blivit ett av 1900-talets absoluta mästerverk. De båda sviterna skapade Ravel 1911 respektive 1913 som en sorts konsertversion av baletten.

© Rolf Martinsson

